

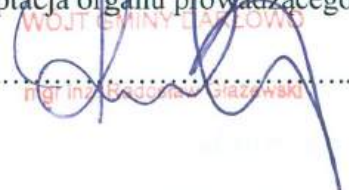
STANDARDY OPIEKI SPRAWOWANEJ NAD DZIEĆMI DO LAT 3 W GMINNYM ŻŁOBKU „DZIECIĘCY ZAKĄTEK” W RUSKU

zwanym w dalszej części dokumentu Żłobkiem

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 13 grudnia 2024 r. w sprawie standardów opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3.

Akceptacja organu prowadzącego:

WOJCI SZYNY-ŁAPŁOWA
.....
PIGT INŻ. PASCIENIA SZYNY-ŁAPŁOWA

Standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3

Zgodnie z rozporządzeniem (Dz.U. 2024 poz. 1882) standardy opieki sprawowanej nad dziećmi w wieku do lat 3 dotyczą standardów niezbędnych i standardów fakultatywnych zwanych standardami podnoszenia jakości.

Standardy dotyczą wszystkich dzieci:

- uczęszczających do żłobka i wszystkich pracowników zatrudnionych w żłobku do opieki nad dziećmi.
- dzieci pochodzących z rodzin należących do mniejszości narodowych lub etnicznych, dzieci z rodzin zróżnicowanych językowo i kulturowo,
- dzieci z rodzin migrantów,
- dzieci zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- dzieci wymagających szczególnej opieki,
- dzieci z niepełnosprawnościami.

Standardy niezbędne oraz standardy podnoszenia jakości:

1) praca z dziećmi wg. planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego uwzględniającego prawa zawarte w Konwencji o prawach dziecka:

- 1.1. respektowanie praw dzieci w codziennej działalności Żłobka,
- 1.2. budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi,
- 1.3. wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby,
- 1.4. zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata,
- 1.5. tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się,
- 1.6. kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów,
- 1.7. zapewnienie dzieciom warunków do twórczej ekspresji i kontaktu z różnymi wytworami kultury i sztuki;

2) organizacja pracy personelu:

- 2.1. zasady, procedury i programy dotyczące organizacji pracy personelu,
- 2.2. podnoszenie kwalifikacji zawodowych,
- 2.3. dbałość personelu o bezpieczeństwo i zdrowie dzieci,

2.4. aranżacja przestrzeni estetycznie i spójnie z planem opiekuńczo-wychowawczo-
edukacyjnym,

2.5. adaptacja dzieci dostosowana do ich indywidualnych potrzeb;

3) współpracy personelu z rodzicami:

3.1. zasady i procedury służące zapewnieniu efektywnej komunikacji z rodzicami, mającej na
celu współdziałanie w zakresie najlepszego interesu dziecka.

3.2. współpraca personelu i rodziców oparta na wzajemnym szacunku i otwartości w celu
kształtowania spójnego środowiska rozwoju dzieci,

3.3. warunki umożliwiające rodzicom włączanie się w życie Żłobka,

3.4. warunki umożliwiające rodzicom podnoszenie kompetencji rodzicielskich.

4) monitorowania wdrażania standardów:

- systematyczne weryfikowanie zakresu realizacji standardów.

Standardy realizowane są w formie przyjętego planu opiekuńczo-wychowawczo-
edukacyjnego, w którym wyznacza się sposób realizacji tych standardów.

Plan uwzględnia indywidualne potrzeby dzieci. Zachowuje elastyczność, pozwalającą osobom
sprawującym opiekę na takie sprawowanie opieki nad dziećmi, które uwzględni np. ich
liczebność, wiek, niepełnosprawność, wymagania szczególnej opieki, uwarunkowania
społeczne i kulturowe oraz rozwój psychomotoryczny itd.

STANDARD 1

Plan opiekuńczo - wychowawczo - edukacyjny uwzględnia prawa zawarte w Konwencji o prawach dziecka

Standard 1.1. Plan opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjny dotyczy:

1. celów opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnych;
2. metod pracy z dziećmi;
3. harmonogramu obejmującego stałe i zmienne elementy dnia;
4. planowanych aktywności

1. Cele opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjne

1) Ogólne

Organizacja codziennej opieki zapewnia:

- respektowanie praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka;
- spełnianie podstawowych potrzeb życiowych (fizjologicznych, bezpieczeństwa, uwagi i szacunku);
- tworzenie warunków pobytu, które wspierają rozwój umiejętności samoregulacji i samodzielności w samoobsłudze;
- rozwój umiejętności w kontaktach społecznych.

2) Szczegółowe (rozwój wiedzy, umiejętności i dyspozycji w zależności od możliwości dzieci)

Organizacja codziennej opieki zapewnia:

- kształtowanie samodzielności, poczucia świadomości własnego ciała, świadomości i umiejętności regulowania własnych potrzeb;
- rozwój sprawności fizycznej, koordynacji ruchowej, integralności sensorycznej;
- kształtowanie umiejętności rozpoznawania i nazywania emocji u siebie i innych osób, samoregulacji emocjonalnej;
- kształtowanie tożsamości, poczucia odrębności, świadomości własnego „ja”, świadomości swoich potrzeb;
- kształtowanie uważności na inne dzieci i ich potrzeby;
- kształtowanie gotowości do porozumiewania się, umiejętności komunikacyjnych i językowych;
- kształtowanie gotowości do poznawania świata, ciekawości, wytrwałości;
- rozwój umiejętności utrzymywania wspólnego pola zainteresowania i uwagi;
- rozwijanie i poszerzanie wiedzy i rozumienia otaczającego świata.

2. Metody pracy z dziećmi

- uwzględniają pracę z dziećmi o specjalnych potrzebach, dzieci, które przebyły choroby, dzieci pochodzące z trudnych środowisk, dzieci uchodźców, cudzoziemców;
- relacje z dziećmi są pełne szacunku, responsywne i wzajemne, stały, niezmienny personel zapewniający dzieciom stabilność;
- opiekunki towarzyszą dzieciom w zabawach, uważnie słuchają dzieci i komunikują się, włączają się do zabaw, dostarczają materiały, przedmioty i narzędzia do rozwoju i różnorodnej aktywności;
- opiekunki pomagają dzieciom w zrozumieniu świata poprzez opisywanie, działanie, łączenie przyczyny i skutku.

3. Harmonogram obejmujący stałe i zmienne elementy dnia

- harmonogram dnia jest stały i przewidywalny dla wszystkich dzieci. Poczucie bezpieczeństwa dzieci opiera się o rutyny i rytuały;
- harmonogram uwzględnia aktywności wszystkich dzieci. Modyfikowana jest trudność aktywności dostosowując je do poziomu rozwoju poszczególnych dzieci. Proponowane aktywności są ciekawym wyzwaniem dla każdego dziecka;
- nawet przy osobnych aktywnościach dzieci mają możliwość obserwacji siebie nawzajem;
- harmonogram dnia jest dostępny dla rodziców. Wcześniejsze informacje dotyczące planu dnia ułatwiają adaptację, jeśli rytm dnia dziecka jest dopasowany do rytmu dnia żłobkowego;
- czynności higieniczne takie jak: zmiana pieluszki, mycie, podmywanie i odświeżanie dziecka odbywa się zgodnie z potrzebami dziecka, wtedy kiedy ono tego potrzebuje, nie jest częścią zaplanowanego harmonogramu dla całej grupy. Dzieciom starszym, które korzystają z nocnika, przypomina się o możliwości korzystania z toalety. Przewijanie odbywa się bez pośpiechu, w kontakcie z dzieckiem i z delikatnością;
- każdego dnia w harmonogramie dnia dla całej grupy przewidziany jest czas na odpoczynek. Dzieci mają możliwość odpoczynku w ciągu dnia zawsze gdy tego potrzebują. Dzieci mają możliwość wyboru odpoczynku – leżenie na kocyku, leżaczku, łóżeczku;

RAMOWY PLAN DNIA W ŻŁOBKU

6:30 – 8:00	Schodzenie się dzieci do Żłobka. Zabawy indywidualne według inwencji dziecka w kąciakach zainteresowań pod opieką opiekunki. Zabawy integracyjne, zabawy ruchowe ze śpiewem. Prace porządkowe w sali
8:00 – 8:15	Przygotowanie do śniadania. Zabiegi higieniczne i czynności samoobsługowe
8:30 – 8:45	Śniadanie. Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłku. Uczenie umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłku
8:45 – 9:00	Czynności higieniczno – sanitarne po posiłku
9:00 – 9:30	Realizacja zadań wychowawczo – edukacyjnych poprzez zajęcia z całą grupą. Zajęcia dydaktyczne wspomagające rozwój w sferze językowej, przyrodniczej, plastycznej, muzycznej. Zabawy ruchowe, tematyczne, konstrukcyjne.
9:45 – 10:00	Drugie śniadanie
10:00 – 10:45	Kontynuacja zadań wychowawczo – edukacyjnych poprzez zajęcia z całą grupą. Spacer, zabawy na placu zabaw.
10:45 – 11:00	Przygotowanie do posiłku. Zabiegi higieniczne i czynności samoobsługowe.
11:00 – 11:30	Obiad I danie (zupa). Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłku. Uczenie umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłku.
11:30 – 11:45	Przygotowanie do odpoczynku. Zabiegi higieniczne i czynności samoobsługowe.
11:45 – 13:30	Czas na sen/ leżakowanie. Słuchanie muzyki relaksacyjnej, kołysanek. Czytanie przez opiekunkę wybranych bajek. Słuchanie nagrań bajek z płyt CD.
13:30 – 13:45	Przygotowanie do obiadu. Czynności higieniczne.
13:45 – 14:15	Obiad II danie. Karmienie i pomoc przy spożywaniu posiłku. Nauka umiejętności samodzielnego i estetycznego spożywania posiłku.
14:15 – 14:30	Zabiegi higieniczne i pielęgnacyjne.
14:30 - 16:30	Zabawy indywidualne, zabawy tematyczne w kąciakach zainteresowań
16.30	Zamknięcie placówki

4. Planowane aktywności

Aktywności dzieci to przede wszystkim sytuacje, które powtarzają się codziennie.

Doświadczenia codzienne to czynności powtarzalne, stanowiące element codziennego rytmu dnia. To dzięki nim dziecko buduje i umacnia swoją osobowość, rozwijając kompetencje społeczne, emocjonalne, postawy i motywację do aktywnego uczestnictwa w środowisku. To od czynności codziennych zależy, czy dziecko wykształci w sobie postawy (dyspozycje) do współpracy, gotowość do podejmowania wysiłku, wytrwałość, empatię, samoświadomość, ale też postawy sprzyjające zdrowiu i sprawności fizycznej. Stałe momenty pobytu dziecka w instytucji dają mu poczucie bezpieczeństwa wynikające z harmonijnego, powtarzalnego schematu.

Doświadczenia codzienne i ich charakter tworzą kulturę danego miejsca, budują atmosferę wychowawczą.

Przy planowaniu aktywności dzieci stwarzane są im możliwości do zabaw edukacyjnych we wszystkich obszarach rozwoju, ponieważ:

- zabawa jest kluczową praktyką we wczesnej edukacji i opiece nad dzieckiem. Zadaniem opiekunów jest zapewnienie wszystkim dzieciom możliwości różnego rodzaju zabaw i gier;
- zabawa daje dzieciom możliwość rozwoju, uczenia się i zapewnia dobre samopoczucie;
- dzieci nie traktują zabawy jako narzędzia do osiągnięcia określonych celów, ale jako sposób spędzania czasu, życia i postrzegania świata;
- dla dzieci znaczenie zabawy leży w samej zabawie. Daje im radość i przyjemność. Dzieci podczas zabawy są aktywnymi podmiotami; strukturyzują i badają otaczający świat, tworzą relacje społeczne i tworzą znaczenia w oparciu o swoje doświadczenia. Budują wyobrażenia o sobie i innych, naśladują, a także tworzą nowe rzeczy;
- dzięki zabawie dzieci modelują i testują swoje pomysły, mogą przetwarzać doświadczenia, które uważają za trudne. Zabawa pozwala im bezpiecznie eksperymentować, próbować i ponosić porażki;
- propozycje zabaw edukacyjnych łączą w sobie elementy umożliwiające wszechstronny rozwój: radość, robienie rzeczy razem i rozwijanie osobistych umiejętności. Gdy dzieci zdobywają więcej doświadczeń, zabawa ewoluuje i przybiera coraz bardziej złożone formy. Interakcje między personelem a dziećmi, a także między dziećmi stanowią podstawę rozwoju myślenia, języka i rozwijania umiejętności zabawy;
- poprzez zabawę dzieci dokonują obserwacji, eksperymentują i uczą się zasad panujących w społeczności;
- podczas zabawy w grupie dzieci uczą się regulować swoje emocje, a także brać pod uwagę punkt widzenia innych;
- zabawa zwiększa poczucie wspólnoty i wzmacnia pozytywną atmosferę emocjonalną;

Standard 1.2. Specyfika Gminnego Żłobka „Dziecięcy Zakątek” w Rusku.

Nazwa instytucji	Gminny Żłobek „Dziecięcy Zakątek” w Rusku Organ prowadzący: Gmina Darłowo Nr wpisu do rejestru: 18375/Z
Lokalizacja	Rusko 8A, 76-150 Darłowo Dostęp do środków transportu: parking przed budynkiem
Kierownictwo i kontakt	Dyrektor: Sylwia Jendrysiak tel. 605252006 email: zlobek@ugdarlowo.pl
Struktura i zasoby	Liczba miejsc – 33 Grupy wiekowe – 3 6 – 24 miesięcy / 24 – 36 miesięcy Ilość grup: 2 Zasoby kadrowe – dyrektor, wykwalifikowane opiekunki, pielęgniarka, główna księgowa, sprzątająca, kucharka
Zasoby – przestrzeń zewnętrzną	Do budynku przylega ogrodzony plac zabaw wyposażony w urządzenia zabawowe: bujaczki, huśtawki, zjeżdżalnie, piaskownice.
Zasoby – przestrzeń wewnętrzną	Budynek jednokondygnacyjny, 2 sale zabaw, każda sala z własnym zapleczem sanitarnym, korytarz z szatnią, wózkownia
Zasoby finansowe	Żłobek finansowany w ramach Programu „Aktywny Rodzic” oraz z budżetu Gminy Darłowo
Zasoby w zakresie komunikacji	Strona internetowa zlobek.gminadarlowo.pl , telefon, tablice informacyjne

Standard 2.3 Procedury postępowania w przypadku wystąpienia chorób u dzieci

Choroba dziecka w żłobku to zawsze sytuacja wymagająca odpowiedniej reakcji – zarówno ze względu na dobro samego chorego dziecka, jak i w kontekście ochrony zdrowia pozostałych podopiecznych i personelu

Zasady postępowania uwzględniają:

- sposób identyfikacji niepokojących objawów u dziecka (obserwacja samopoczucia, pomiar temperatury itp.) i ustalenie kto odpowiada za ocenę tych objawów;
- określenie stanów wymagających bezwzględnego odizolowania dziecka z pobytu w Żłobku (np. wysoka gorączka, wymioty, biegunka, podejrzenie choroby zakaźnej);
- zasady izolacji dziecka z objawami chorobowymi od reszty grupy do czasu odebrania przez rodziców;
- schemat informowania rodziców o stanie dziecka i wezwania do jak najszybszego odebrania go z placówki;
- procedurę postępowania w przypadku nagłego pogorszenia stanu zdrowia dziecka, zagrożenia życia (wezwanie pogotowia, udzielanie pierwszej pomocy);
- zasady informowania pozostałych rodziców o wystąpieniu w grupie choroby zakaźnej i zalecanych środkach profilaktycznych;
- kryteria powrotu dziecka do placówki po chorobie.

Obserwacja samopoczucia dziecka pod względem oznak choroby t.j.:

- podwyższona temperatura, gorączka;
- wysypka, zaczerwienienie skóry;
- kaszel, katar, duszności;
- wymioty, biegunka;
- ból (głowy, brzucha, ucha itp.), płacz, drażliwość;
- osłabienie, senność, apatia;
- odczyn po ukąszeniu owada, zaczerwienienie,

STANDARD 2

Zasady, procedury i programy dotyczące organizacji pracy personelu

Standard 2.1 Procedura przebywania osób dorosłych innych niż personel i rodziców na terenie żłobka

Kontrola dostępu osób z zewnątrz i czytelne zasady ich przebywania na terenie Żłobka to jeden z fundamentów bezpieczeństwa dzieci.

Procedura regulująca powyższe zagadnienie znajduje się w księdze procedur.

Standardu 2.2 Procedura przyjmowania i odbierania dzieci ze Żłobka

Codzienne czynności, jakimi są przyjmowanie dzieci do Żłobka rano i wydawanie ich rodzicom/opiekunom prawnym pod koniec dnia, odbywają się według określonej procedury.

Procedura zakłada m.in.:

- zadbanie, aby dziecko przyprawdane do Żłobka było przyjmowane przez osobę z personelu znającą dziecko;
- weryfikację tożsamości osób odbierających dziecko – każda osoba poza prawnymi opiekunami dziecka musi mieć upoważnienie;
- niedopuszczanie do odbierania dziecka przez osoby nietrzeźwe, pod wpływem innych środków odurzających lub nie mające upoważnienia;
- codzienną rejestrację przyjęcia i wydania dziecka.

Opracowana i konsekwentnie stosowana procedura zwiększa bezpieczeństwo dzieci i ogranicza ryzyko pomyłek czy nieprawidłowości.

Procedura regulująca powyższe zagadnienie znajduje się w księdze procedur.

- obrzęk.

Profilaktyka

- codzienne sprzątanie i dezynfekcję części dotykowych we wszystkich pomieszczeniach;
- systematyczne mycie zabawek, raz w miesiącu;
- systematyczne nauczanie dzieci zasad higieny – mycie rąk, zasłanianie ust przy kaszlu i kichaniu, niedzielenie się sztućcami, kubkami itp.;
- nieprzyjmowanie do żłobka dzieci z katarami, kaszlem, podwyższoną temperaturą itp.;
- edukowanie rodziców / prawnych opiekunów o objawach chorobowych, informowanie rodziców o chorobach pojawiających się w grupie;
- personel opiekuńczy w przypadku zaobserwowania u siebie objawów chorobowych nie przebywa w grupie tylko w domu do czasu wyzdrowienia.

Procedury regulujące powyższe zagadnienie znajdują się w księdze procedur.

Standard 2.4 Ramowy program adaptacji dzieci uwzględniający aktywny udział rodziców

Celem programu adaptacji dzieci jest zapewnienie nowo przyjętym dzieciom możliwie najlepszych warunków do płynnego, bezstresowego przejścia z domu rodzinnego do nowego środowiska, jakim jest Żłobek. Program ma na celu zminimalizowanie trudności adaptacyjnych dzieci, zbudowanie poczucia bezpieczeństwa, zaufania do osób z personelu, a także nawiązanie partnerskiej współpracy z rodzicami na rzecz dobra dziecka.

Program jest osobnym dokumentem pod nazwą „Program adaptacyjny w Gminnym Żłobku „Dziecięcy Zakątek” w Rusku

Standard 2.5 Żłobek zapewnia warunki do swobodnego poruszania się dzieci

Organizacja przestrzeni:

- układ mebli w pomieszczeniach jasno rozdziela miejsca na różne aktywności – do głośnej zabawy, odpoczynku, czytania itd.;
- półki, okna, lustra są na wysokości wzroku dzieci;

- wieszaki na ubrania i półki z rzeczami osobistymi dzieci są na wysokości ich wzrostu, aby wzmocnić ich samodzielność;
- materiały edukacyjne i zabawki do użytku dzieci znajdują się w ich zasięgu w pojemnikach lub na niskich półkach, są bezpieczne i dostosowane do wieku dzieci;
- na placu zabaw wyznaczona jest przestrzeń do biegania,
- są wydzielone miejsca, gdzie dziecko może się bezpiecznie schować i jest zachowana jego prywatność.

Standard 2.6 Warunki do odpoczynku dzieci

Żłobek stwarza dzieciom odpowiednie warunki do snu i odpoczynku, które są zgodne z ich aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi.

Opiekunki:

- mają wiedzę o potrzebach i przyzwyczajeniach każdego dziecka w zakresie snu i innych form odpoczynku,
- organizują dla dzieci różne formy odpoczynku (np. sen, leżenie, masaże, słuchanie bajek lub muzyki wyciszającej, oglądanie książeczek),
- dbają, aby w planie dnia zachować równowagę pomiędzy aktywnością, zabawą dzieci a możliwością wycofania się, odpoczynkiem,
- dbają o spokojną i bezpieczną atmosferę podczas zasypiania, snu i wybudzania się dzieci,
- aranżują przestrzeń do różnych form odpoczynku w taki sposób, żeby sprzyjała odprężeniu i wyciszeniu się dzieci,
- Leżaki do odpoczynku są rozkładane na sali, każde dziecko zna swoje miejsce do samodzielnego korzystania;
- Pomieszczenie na czas odpoczynku jest przyciemniane za pomocą rolet.

Standard 2.7 Warunki do intymności podczas czynności higienicznych dzieci

Personel wykonuje **czynności higieniczne** z szacunkiem dla dziecka, budując z nim relację,

- czynności opiekuńczo higieniczne są wykonywane przez bliskie dziecku opiekunki,

- opiekunki stwarzają warunki, aby czynności higieniczne przebiegały w spokojnej i bezpiecznej emocjonalnie atmosferze (nie śpieszą się, nie zajmują się dzieckiem rutynowo, pozostają w kontakcie wzrokowym z dzieckiem, rozmawiają z nim, opisują, co robią, obserwują reakcje dziecka dotyczące poczucia komfortu lub dyskomfortu).
- żłobek tworzy odpowiednie warunki, aby czynności higieniczne odbywały się w zgodzie z aktualnymi potrzebami i możliwościami rozwojowymi dzieci.
- opiekunki mają wiedzę dotyczącą indywidualnych potrzeb i przyzwyczajzeń dziecka oraz stopnia ich samodzielności w obszarze czynności higienicznej,
- podczas każdej sytuacji higienicznej opiekun uwzględnia indywidualne potrzeby i możliwości dziecka oraz stopień samodzielności,
- w ramowym planie dnia jest uwzględniona odpowiednia ilość czasu na czynności higieniczne, takie jak mycie, ubieranie i rozbieranie,
- opiekunka daje tyle czasu i wsparcia dziecku, aby mogło ono w swoim tempie uczyć się samodzielności w załatwianiu potrzeb fizjologicznych;
- opiekunka uczy dzieci różnych nawyków higienicznych i porządkowych, np. mycie rąk przed posiłkiem, załatwianie potrzeb fizjologicznych, spuszczenie wody w toalecie,
- przejście z pieluszki na nocnik jest przeprowadzane po obserwacji gotowości dziecka oraz po uzgodnieniach z rodzicami i nie wcześniej niż po ukończeniu 1,5 r. życia przez dziecko,
- dzieci korzystają z nocnika i toalety wg swoich indywidualnych potrzeb, są również „wysadzone” w określonych stałych porach np. przed wyjściem na plac zabaw, po odpoczynku;
- opiekunka przypomina dziecku o możliwości korzystania z toalety, szczególnie tym, które są w trakcie nauki korzystania z nocnika, ale dzieci same decydują czy chcą z niej korzystać, czy nie,
- dziecko nie jest zawstydzane ani nie spotyka się z rozczarowaniem opiekunki, gdy załatwi się w ubranie lub pobrudzi się,
- opiekunka nie stosuje systemu kar i nagród w czasie czynności higienicznych, natomiast stara się wzmacniać u dziecka poczucie sukcesu z dokonywanych, nawet niewielkich postępów,
- opiekunki uwzględniają prawo dziecka do towarzystwa lub do odizolowania się w łazience,
- aranżują przestrzeń związaną z realizacją czynności higienicznych w taki sposób, aby wspierała poczucie bezpieczeństwa dzieci i ich samodzielność;
- łazienka jest przytulnym miejscem dla dzieci, pachnąca z ciepłym oświetleniem, przyjemnym wystrojem, umywalki z lustrami, toalety, uchwyty na ręczniki papierowe i papier toaletowy są dostosowane do wzrostu dzieci, miejsce do przewijania jest intymne i uczące, jest wydzielone i uniemożliwiające ingerencję innych dzieci.

Standard 2.8 Warunki do rozwijania samodzielności dzieci w czasie posiłków

Opiekunka Żłobka ma wiedzę o zwyczajach żywieniowych każdego dziecka:

- w miarę potrzeby zbiera informacje od rodziców i dzieci (w zależności od ich wieku) na temat potrzeb, preferencji i umiejętności dzieci w samodzielnym spożywaniu posiłku
- kształtuje spokojną i bezpieczną emocjonalnie atmosferę podczas posiłków;
- w salach znajduje się wydzielone miejsce do spożywania posiłków przez dzieci;
- układ stolików umożliwia kontakt między dziećmi jak i wzajemną obserwację;
- podłoga w miejscu spożywania posiłków jest łatwo zmywalna;

Opiekunki towarzyszą dzieciom w czasie posiłku, rozmawiają z dziećmi:

- są skoncentrowane na potrzebach dzieci, uwzględniają ich werbalne i pozawerbalne sygnały zarówno odnośnie potrzeby jedzenia, jak i ilości spożywanych potraw,
- wprowadzają rytuały w czasie wspólnego posiłku (np. piosenka sygnalizująca początek posiłku, powiedzenie „smacznego”, spokojna muzyka),
- przeznaczają na posiłek tyle czasu, by dzieci jadły bez pośpiechu, zgodnie ze swoim tempem i aktualnymi możliwościami,
- karmią dzieci niepotrafiące samodzielnie jeść (wyłącznie znane dzieciom opiekunki, które pozostają z nimi w indywidualnym kontakcie i są uważne na ich sygnały),
- rozmawiają z dziećmi o posiłkach, proponują im potrawy, tłumaczą nazwy i omawiają składniki dania,
- nie zmuszają dzieci do jedzenia, to dziecko decyduje, co i ile zje z oferowanych mu potraw,
- nie nagradzają dzieci za zjedzenie oraz nie karzą ich za odmowę zjedzenia posiłku,
- stopniowo uczą dzieci samodzielnego jedzenia, biorąc pod uwagę poziom umiejętności i gotowości dziecka,
- dzieci mają możliwość podejmowania decyzji, co do wyboru i ilości jedzenia,
- w Żłobku akceptuje się każdą formę spożywania posiłku przez dzieci: butelka, jedzenie rękoma, sztućcami;
- dzieci mają stały i swobodny dostęp do napojów, które znajdują się w zasięgu ich wzroku.

Standard 2.9 Warunki do artystycznej ekspresji dzieci

Żłobek wyposażony jest w meble i sprzęty, które umożliwiają swobodne korzystanie z materiałów plastycznych, np.: stoły do malowania, klejenia, sztalugi, regały z materiałami plastycznymi;

Podłoga, na której dzieci mogą eksperymentować jest łatwo zmywalna.

- dzieci mają dostęp do różnorodnych mas sensorycznych, materiałów plastycznych i kreatywnych, takich jak: masa piankowa, piasek kinestetyczny, ciastolina, masa solna, różne rodzaje papieru, kredki grube, kreda, plastelina, nożyczki z zabezpieczeniami, płynne farby i pojemniki do farb oraz różnorodne pędzle, kamyczki, piórka, koraliki.

- dzieci mają możliwość eksperymentowania z mieszaniem wody z innymi substancjami, przelewaniem wody, puszczaniem statków, badaniem co tonie a co utrzymuje się na wodzie.

- materiały są dostępne w dużych ilościach i w dużych formatach, np. cała miska masy solnej, duże pojemniki z farbami w podstawowych kolorach, duże arkusze papieru.

Opiekunowie umożliwiają dzieciom tworzenie i wykorzystywanie materiałów zgodnie z ich pomysłami oraz w pozycji, którą dzieci wybiorą, np. na stojąco, na siedząco, w miarę możliwości na podłodze.

Standard 2.10 Warunki do kontaktu dzieci z naturą

1. Zabawa i codzienny pobyt na świeżym powietrzu w kontakcie z naturą

Plac zabaw dla dzieci skonstruowany jest w taki sposób, aby dziecko mogło ćwiczyć swoją sprawność ruchową tj. wspinać się, skakać, huśtać, zjeżdżać, kręcić się, biegać. Strategicznym punktem jest piaskownica, a nieopodal różnego rodzaju sprzęty zabawowe czy koniki na sprężynach dla maluchów.

Plac zabaw oferuje:

- możliwość swobodnego ruchu, wycofania się, odpoczynku, ochrony przed słońcem i deszczem w czasie pobytu poprzez dostęp do altany;

- zróżnicowane powierzchnie – trawa, piasek – do chodzenia, biegania, czworakowania;

- przestrzeń do zabaw ruchowych – miejsca do biegania, kopania piłki, jazdy na rowerkach;

- możliwość manipulowania naturalnymi materiałami – piaskownica, miejsce na przelewanie wody;

- elementy stymulujące zmysły – krzewy o różnych fakturach liści, karmnik dla ptaków;

- strefę ciszy – ławeczki, stoliki w zacisznym miejscu, oglądania książeczek.

2. Żłobek wyposażony jest w elementy naturalne wewnątrz budynku tj.

- meble, podłogi, elementy dekoracyjne wykonane są z drewna;
- kącik sensoryczny – z pojemnikami z piaskiem, ryżem, fasolą, wodą, które dzieci mogą przesypywać, przelewać, dotykać;
- duże okna (ściany z okien), przeszklone drzwi, dające poczucie kontaktu z zewnątrz, zmieniającą się pogodą, porami dnia.

Kontakt z naturalnymi materiałami stymuluje zmysły dzieci, daje okazję do eksperymentowania, obserwacji zmian, buduje szacunek i zaciekawienie światem przyrody.

Standard 2.11 Warunki do aktywności edukacyjnych dzieci umożliwiających im poznawanie świata.

Warunki do odkrywania świata przez dzieci:

- sprzęt i materiały są swobodnie dostępne i otwarte, wspierają zainteresowania i potrzeby dzieci oraz stanowią wyzwanie i poszerzają ich myślenie i możliwości;
- zabawki i przedmioty wzbudzające ciekawość dzieci są umieszczane w oddzielonych strefach i gromadzone w przenośnych pojemnikach na zabawki.

W sali zabaw znajdują się:

- zestawy dużych elementów do tworzenia konstrukcji, torów przeszkód (piankowe klocki równoważne, tunel, zjeżdżalnia);
- klocki z tworzywa sztucznego lub drewniane;
- piłki i inne miękkie przedmioty do rzucania lub turlania;
- zabawki do ciągnięcia i pchania;

W zakresie wyposażenia zachowana jest równowaga i podlega czasowej wymianie.

STANDARD 3

Zasady i procedury zapewniające efektywną komunikację z rodzicami w zakresie najlepszego interesu dziecka

Standard 3.1 Prawa i obowiązki rodziców oraz Żłobka, są zawarte we wzorze umowy z rodzicami dotyczącej pobytu dziecka w Żłobku i na stronie [www.placówki](#).

Umowa z rodzicami zawiera m.in.:

- zakres usług oferowanych przez Żłobek, opłaty za pobyt dziecka, terminy płatności, warunki rozwiązania umowy przez każdą ze stron;
- zasady przeprowadzania i odbioru dziecka, upoważnienia dla osób trzecich,
- obowiązki rodziców.

Standard 3.2 Sposób zbierania przez personel informacji dotyczących istotnych potrzeb, preferencji, nawyków i umiejętności dzieci.

Wzajemna wymiana informacji dotyczących dziecka to podstawa współpracy Żłobka z rodzicami.

W komunikacji uwzględnia się: etap rozwoju fizycznego i psychicznego dziecka, choroby w tym alergie, aktualne szczepienia, żywienie, higienę, funkcjonowanie dziecka w rodzinie, ulubione zabawki i ulubione zabawy np. z rodzicami, umiejętności, nawyki.

Jako sposoby zbierania informacji o dziecku w żłobku wykorzystywane są:

1. Karta informacyjna wypełniona przez rodzica podczas procesu rekrutacji.
2. Bieżąca aktualizacja dokumentacji stanu zdrowia dziecka poprzez druk aktualizacyjny oraz zaświadczenia od specjalisty.
3. Codzienna komunikacja opiekuna z rodzicem.

Standard 3.3 Zasady bieżącej komunikacji z rodzicami

Bieżąca komunikacja z rodzicami ma charakter obustronny – służy wymianie informacji, oparta jest na regularnych i partnerskich kontaktach.

1. Formy wymiany informacji:

1) Indywidualne

- bezpośrednie rozmowy z rodzicami umożliwiające skuteczną komunikację w sprawach takich, jak: sprawy porządkowe, organizacyjne lub krótkie informacje ściśle związane z danym dniem (są przekazywane na bieżąco przy przeprowadzaniu i odbieraniu dziecka);

- sprawy dotyczące rozwoju i spraw wychowawczych - umówione spotkanie w określonych godzinach;

- nie omawiamy i nie porównujemy rozwoju dziecka z innymi dziećmi

- informacje uzyskiwane drogą elektroniczną – sms, e-mail

2) Grupowe

- organizacja spotkań z rodzicami – min. 2 x w roku (sierpień/wrzesień, marzec/kwiecień)

- organizacja warsztatów, wykładów dla rodziców na tematy związane z rozwojem i wychowaniem dzieci.

2. Tablice informacyjne – w żłobku tablica znajduje się w szatni

3. Informacje dotyczące realizowanego Planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego (OWE)

Standardy realizowane są w formie przyjętego planu opiekuńczo-wychowawczo-edukacyjnego, w którym wyznacza się sposób realizacji tych standardów.

Plan uwzględnia indywidualne potrzeby dzieci, ich dobro i jakość wczesnej opieki. Jest elastyczny, pozwala osobom sprawującym opiekę na takie sprawowanie opieki nad dziećmi, które uwzględni np. ich liczebność, wiek, niepełnosprawność, wymagania szczególnej opieki, uwarunkowania społeczne i kulturowe oraz rozwój psychomotoryczny itd.

4. Informacja dotycząca zapobiegania przemocy

Naczelną zasadą obowiązującą wszystkich pracowników Żłobka jest podejmowanie działań mających na celu dobro dziecka, ochronę jego godności i poszanowanie jego praw, a także zapewnienie dzieciom harmonijnych warunków rozwoju, wolnych od wszelkich form przemocy, krzywdzenia i zaniedbywania.

Wszyscy pracownicy zobowiązani są działać w ramach obowiązującego prawa, swoich kompetencji oraz przestrzegać zasad określonych w Polityce ochrony dzieci przed krzywdzeniem a w szczególności:

- Standardy Ochrony Małoletnich

- Zasady bezpiecznych relacji personelu Żłobka z małoletnimi

- Zasady bezpiecznej rekrutacji personelu do pracy w Żłobku,

- Zasady reagowania w Żłobku na przypadki podejrzenia, że dziecko doświadcza krzywdzenia,

- Zasady ochrony wizerunku dziecka i danych osobowych dzieci.

5. Informacja dotycząca procedury uwag, wniosków i skarg

W miarę możliwości uwagi w sprawie zaniedbania lub nienależytego wykonania zadań przez pracowników Żłobka wyjaśnia się w dniu złożenia skargi lub w najbliższym możliwym terminie.

Przyjmowanie skarg i wniosków

- a) Skargi i wnioski mogą być złożone w interesie własnym, innych osób, a także w interesie społecznym.
- b) Skargi i wnioski składa się niezwłocznie po wystąpieniu niepokojącej sytuacji w placówce, najpóźniej do 30 dni kalendarzowych; po tym okresie skarg nie rozpatruje się.

6. Ogłoszenia bieżące dla rodziców

Ogłoszenia bieżące w sprawach dotyczących grupy rodziców:

Rodzice / opiekunowie prawni są informowani na bieżąco z wykorzystaniem:

- Sms

W przypadkach indywidualnych – telefonicznie lub przy odbiorze dziecka ze żłobka.

7. Prace dzieci

- prace dzieci w tym plastyczne, twórcze są eksponowane na tablicy prac dzieci do wglądu dla wszystkich rodziców/ prawnych opiekunów;
- prace dzieci z całego ich pobytu w Żłobku, pod koniec roku szkolnego są przekazywane rodzicom / prawnym opiekunom.

8. Strona internetowa żłobka

zawiera wszystkie niezbędne informacje dla rodziców a w szczególności:

- dane podstawowe o placówce, w tym adres, nr telefonów
- procedurę i terminy rekrutacji dzieci do Żłobka na nowy rok,
- informacje dotyczące funkcjonowania Żłobka

- ochronę małoletnich przed krzywdzeniem
- opłaty za Żłobek
- informacje w sprawie kadry Żłobka
- statut
- plan dnia

Standard 3.4 System zgłaszania i rozpatrywania uwag, wniosków i skarg rodziców

Pracownikiem odpowiedzialnym za przyjmowanie i rejestrowanie uwag, wniosków i skarg jest dyrektor żłobka.

Interesantów w sprawach uwag, skarg i wniosków przyjmuje się codziennie w godzinach pracy żłobka.

Uwagi, wnioski i skargi rodzice / prawni opiekunowie składają:

- listownie na adres: Rusko 8A, 76-150 Darłowo
- pocztą elektroniczną na adres: zlobek@ugdarlowo.pl
- na numer tel. 605252006

Dyrektor zapewnia o poufności i anonimowości, jeśli rodzic / prawny opiekun sobie tego życzy. Dyrektor informuje rodziców o podjętych działaniach oraz o wynikach rozwiązania problemu.

Ankieta badająca satysfakcję rodziców

Badanie satysfakcji rodziców w zakresie usług świadczonych przez Żłobek prowadzi się min 1 x w roku.

Ankieta jest anonimowa i zawiera pytania dotyczące różnych aspektów funkcjonowania placówki, m. innymi:

- jakości świadczonych usług przez Żłobek
- zaangażowania personelu
- komunikacji z rodzicami
- bezpieczeństwa dzieci na terenie placówki

- jakości wyżywienia
- czystości i estetyki pomieszczeń

Wyniki ankiety:

- pozwalają na identyfikację mocnych stron i obszarów wymagających poprawy,
- są udostępniane rodzicom wraz z informacją o planowanych działaniach doskonalących.

STANDARD 4

Respektowanie praw dzieci w codziennej pracy Żłobka

Standard 4.1 Warunki do odpoczynku dzieci w Żłobku

- odpoczynek na leżakach, w łóżeczkach,
- cicha aktywność na dywanie

W harmonogramie dnia dla wszystkich oddziałów jest przewidziany czas na odpoczynek.

W oddziale dzieci:

- najmłodszych odpoczynek zależy od ich potrzeb;
- zróżnicowanej wiekowo zorganizowany czas na odpoczynek i sen jest dopasowany do rytmu młodszych i starszych dzieci;

Standard 4.2 Działania personelu wspierające autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)

Lista działań personelu, ukierunkowana jest na indywidualne potrzeby dzieci, wspiera ich autonomię podczas wykonywania czynności higienicznych.

1. Informowanie dziecka o zamiarze zmiany mu pieluszki;
2. Przypominanie dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika i pozwalanie dzieciom na decydowanie, czy chcą z nich skorzystać;
3. Uwzględnianie prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie;
4. Pozwalanie na samodzielne i bez pytania skorzystanie z toalety lub umycia rąk;
5. Wspieranie samodzielności dzieci związane z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomaganie w treningu związanym z higieną, respektowanie do odmowy tego treningu;

6. Uzgadnianie z pozostałymi opiekunkami sposobów wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną;
7. Ustalanie kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne informacje związane z higieną;
8. Wymienianie z rodzicami aktualnych informacji na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadnianie z nimi wspólne działania w tym zakresie;
9. Nie karanie dzieci za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych, niezależnie od miejsca, gdzie to się odbywa;
10. Nie zawstydzanie dziecka, ani nie okazywanie rozczarowania, gdy dziecko nie sygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety;
11. Przewijanie dziecka bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości;
12. Nie okazywanie dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją;
13. Wypracowywanie z dziećmi nawyku mycia rąk;

Samooceńca personelu sprzyja rozwojowi refleksyjności personelu i zwiększa spójność działań całej kadry opiekuńczej Żłobka w sprawach zasadniczych dla dobrostanu dzieci.

Standard 4.3 Personel dokonuje samooceny działań wspierających autonomię dziecka podczas czynności higienicznych (mycie rąk, toaleta, zmiana pieluchy i inne)

Każda osoba z personelu w miesiącu maju dokonuje analizy swoich działań w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas czynności higienicznych, zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są dla personelu trudne.

Autoanaliza odbywa się za pomocą arkusza samooceny

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU W ZAKRESIE WSPIERANIA AUTONOMII DZIECKA PODCZAS CZYNNOŚCI HIGIENICZNYCH

Działanie	TAK	NIE	Uwagi (w jakich sytuacjach mam trudność)
Informuję dziecko o zamiarze zmiany mu pieluszki i czekam na jego reakcję.			
Przypominam dzieciom o korzystaniu z toalety lub nocnika i pozwalanie dzieciom na decydowanie, czy chcą z nich skorzystać.			
Uwzględniam prawa dziecka do towarzystwa lub intymności w toalecie.			
Pozwalam na samodzielne i bez pytania skorzystanie z toalety lub umycia rąk.			
Wspieram samodzielność dzieci związaną z higieną odpowiednio do poziomu ich rozwoju, wspomagam je w treningu związanym z higieną, ale respektuję do odmowy tego treningu.			

Na bieżąco uzgadniam z pozostałymi opiekunkami sposoby wspierania dzieci w rozwoju związanym z higieną.			
Jest ustalone kto z personelu przekazuje informacje rodzicom i zbiera od nich istotne informacje związane z higieną.			
Wymieniam z rodzicami aktualne informacje na temat umiejętności dziecka w zakresie czynności higienicznych i uzgadniam z nimi wspólne działania w tym zakresie.			
Nigdy nie karzę dzieci za załatwianie naturalnych potrzeb fizjologicznych, niezależnie od miejsca, gdzie to się odbywa.			
Nie zawstydzam dziecka, ani nie okazuję rozczarowania, gdy dziecko nie sygnalizuje potrzeby skorzystania z nocnika lub toalety;			
Przewijam dziecko bez pośpiechu, z delikatnością i uważnością, żeby nie sprawić mu bólu czy przykrości;			
Nie okazuję dzieciom werbalnie i niewerbalnie swojej niechęci przy czynnościach związanych z pielęgnacją.			
Wypracowuję z dziećmi nawyk mycia rąk – odbywa się to co najmniej przed każdym posiłkiem i zawsze po skorzystaniu z toalety (dotyczy dzieci, które są już na tym etapie rozwoju.			

Standard 4.4 Działania personelu wspierające samodzielność dziecka podczas posiłków

Kształtowanie umiejętności samoobsługowych

Cel: Wspieranie dzieci w wieku żłobkowym w nabywaniu umiejętności samoobsługi, które pomogą im stać się bardziej niezależnymi i pewnymi siebie w spożywaniu posiłków

Sposób realizacji:

Metoda

- 1) Stworzenie regularnej rutyny dnia, która obejmuje czynności samoobsługowe
- 2) Zapewnienie dzieciom narzędzi i przedmiotów, które są odpowiednie dla ich wieku i umiejętności.
- 3) Demonstracja, jak wykonywać poszczególne czynności samoobsługowe,
- 4) Organizowanie zabaw i aktywności, które naturalnie zachęcają do samodzielności

Technika

1) Ustalanie stałych godzin posiłków

- Wspieranie dzieci w tych czynnościach, kierując ich uwagę na poszczególne etapy zadania.

2) Naczynia i sztucce odpowiednie dla małych dłoni

- Ustalenie miejsca dla przedmiotów tak, aby dzieci mogły łatwo się nimi posługiwać;

- Kształtowanie umiejętności jedzenia rączkami.

Organizacja zajęć edukacyjnych na temat zdrowego żywienia, zachęcanie dzieci do eksperymentowania z nowymi smakami i kształtowanie pozytywnego podejście do jedzenia.

3) Pozytywne wzmacnianie prób dziecka, nawet jeśli nie odnoszą one pełnego sukcesu.

- Pomaganie jedynie wtedy, gdy jest to konieczne, a nie od razu.

4) Pokazywanie, jak używać sztućców

- Zachęcanie dzieci do naśladowania pokazanych czynności

5) Zabawy z wykorzystaniem lalki lub misia, które można karmić i poić

6) Ustalanie sytuacji, w których dzieci mogą samodzielnie podejmować decyzje, np. wybieranie zabawek, które chcą użyć.

Narzędzia

1) Harmonogram dnia/ plan dnia

2) Przedmioty dnia codziennego

3) Pochwały wobec dziecka

4) Opisy czynności

5) Różnego rodzaju zabawy

Lista działań personelu wspierające samodzielność dziecka podczas posiłków:

1. Nie zmuszanie dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia;
2. Uprzedzanie dzieci o zbliżającej się porze posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę;
3. Zapraszanie dzieci do wspólnego nakrywania stołu i sprzątanania po posiłku;
4. Dawanie dzieciom tyle czasu na posiłek ile potrzebują;

5. Nie nagradzanie dzieci za zjedzenie posiłku, ani nie karanie za odmowę jedzenia;
6. Akceptowanie gdy dziecko nie chce niczego zjeść;
7. Uwzględnianie werbalnych i niewerbalnych sygnałów dzieci dotyczących potrzeb jedzenia oraz ilości spożywanych potraw;
8. Nie naleganie, aby dziecko zjadło wszystko co ma na talerzu;
9. Pozwalanie, w miarę możliwości, żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie;
10. W miarę możliwości rozwojowych pozwalanie, żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie;
11. Zachęcanie dzieci do samodzielnego jedzenia;
12. Pozwalanie na jedzenie rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców;
13. Pomaganie dziecku podczas jedzenia karmiąc je łyżeczką lub widelczykiem;
14. Karmienie dzieci w kontakcie „jeden na jeden”;
15. Dopilnowanie, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały dostęp do sztućców;
16. Spożywanie posiłków razem z dziećmi przy stole;
17. Proponowanie dzieciom potraw, tłumacząc nazwy i składniki dania;
18. Rozmawianie z dziećmi o tym co jest zdrowe, a co nie;
19. Umożliwianie dzieciom udziału w przygotowaniu napojów i prostych potraw;
20. Zbieranie od rodziców informacji dotyczących żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków i rytuałów, ewentualnych trudności żywieniowych i umiejętności;
21. Uzgadnianie wraz z rodzicami i współpracownikami potrzeb dzieci związanych z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości;
22. Zachęcanie rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu;
23. Upowszechnianie przepisów i pomysłów na zdrowe posiłki;
24. Prowadzenie bieżącej obserwacji dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielenie się spostrzeżeniami z rodzicami;
25. Kierowanie rodziców do specjalisty w sprawach związanych z żywieniem;

Standard 4.5 Samoocena działań wspierających autonomię dziecka podczas posiłków, dokumentowanie wniosków

Personel opiekuńczy minimum raz w roku (w miesiącu maju) dokonuje analizy swoich działań w zakresie wspierania autonomii dziecka podczas posiłków, zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są trudne.

W/w zadanie stanowi element rocznego planu doskonalenia zawodowego opiekunek.

Dzięki temu powstaje możliwość autoewaluacji i planowania organizacji pracy placówki w sposób optymalny do potrzeb dzieci. Z przeprowadzonej analizy sporządza się wnioski.

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU W ZAKRESIE WSPIERANIA SAMODZIELNOŚCI DZIECKA PODCZAS POSIŁKÓW

Działanie	TAK	NIE	Uwagi (w jakich sytuacjach mam trudność)
Nie zmuszam dzieci do siadania przy stole, jeśli nie mają potrzeby jedzenia;			
Uprzedzam dzieci o zbliżającej się porze posiłku, pozwalając im dokończyć zabawę;			
Zapraszam dzieci do wspólnego nakrywania stołu i sprzątania po posiłku;			
Daję dzieciom tyle czasu na posiłek ile potrzebują;			
Nie nagradzam dzieci za zjedzenie posiłku, ani nie karzę za odmowę jedzenia;			
Akceptuję, gdy dziecko nie chce niczego zjeść;			
Uwzględniam werbalne i niewerbalne sygnały dzieci dotyczące potrzeb jedzenia oraz ilości spożywanych potraw;			
Nie nalegam, aby dziecko zjadło wszystko co ma na talerzu;			
W miarę możliwości rozwojowych pozwalam, żeby dzieci same nakładały sobie jedzenie;			
Zachęcam dzieci do samodzielnego jedzenia;			
Pozwalam na jedzenie rękoma dzieciom, które nie potrafią jeszcze używać sztućców;			
Pomagam dziecku podczas jedzenia karmiąc je łyżeczką lub widelczykiem;			
Dzieci niepotrafiące samodzielnie jeść karmię dzieci w kontakcie „jeden na jeden”;			
Dopilnowuję, żeby wszystkie dzieci w czasie posiłku miały dostęp do sztućców;			
Staram się w miarę możliwości jeść razem z dziećmi przy stolikach;			
Proponuję dzieciom potrawy, tłumacząc nazwy i składniki dania;			
Rozmawiam z dziećmi o tym co jest zdrowe, a co nie;			
Umożliwiam dzieciom udział w przygotowaniu napojów i prostych potraw;			
Zbieram od rodziców informacje dotyczące żywienia dziecka, w tym jego preferencji żywieniowych, godzin posiłków, nawyków i rytuałów, ewentualnych trudności żywieniowych i umiejętności;			
Uzgadniam wraz z rodzicami i współpracownikami potrzeby dzieci związane z żywieniem, uwzględniając zasady zdrowego żywienia i profilaktyki otyłości;			
Zachęcam rodziców do stosowania zasad zdrowego żywienia w domu;			

Upowszechniam przepisy i pomysły na zdrowe posiłki;			
Prowadzę bieżącą obserwację dzieci w sytuacjach związanych z żywieniem i w razie wyraźnie niepokojących objawów dzielenie się spostrzeżeniami z rodzicami;			
Kieruję rodziców do specjalisty w sprawach związanych z żywieniem;			

STANDARD 5

Budowanie przez personel bezpiecznych, opartych na szacunku relacji z dziećmi

Standard 5.1 Żłobek określa wspólne dla całego personelu sposoby:

- a) nawiązywania relacji z dziećmi dające im poczucie bezpieczeństwa;
- b) reagowania werbalnie i niewerbalnie na zachowania dzieci;
- c) komunikowania dzieciom aktywności w ciągu dnia i zmian z tym związanych.

Sprawowanie opieki i komunikacji z dzieckiem opartej na szacunku i uważności na potrzeby dziecka, podmiotowe traktowanie dziecka, z należyтым szacunkiem i godnością

1) Personel sprawując opiekę nad dzieckiem w Żłobku:

- traktuje dziecko podmiotowo, z szacunkiem i godnością,
- dba o zrozumiałą dla dziecka komunikację, jest uważny na jego potrzeby,
- używa języka dostosowanego do poziomu rozwoju dziecka,
- dba o to, by nie mówić zbyt głośno, dostosowuje ton głosu do sytuacji,
- zadaje dziecku pytania, daje czas na wypowiedzenie się,
- uważnie i aktywnie słucha dziecka w kontakcie wzrokowym,
- stara się zrozumieć próby dziecka dotyczące komunikowania się i docenia jego wysiłek,
- inicjuje i prowadzi rozmowy z dziećmi,
- w kontaktach z dzieckiem równoważy mówienie i słuchanie.

2) Personel Żłobka:

- wyposaża dziecko w kluczowe kompetencje niezbędne w skutecznej komunikacji z dzieckiem takie jak: otwartość i skuteczność w komunikacji (jasność komunikatów, aktywne słuchanie, zrozumienie zamiast ocen), szczerość, empatia i wyrażanie zainteresowania oraz troska o dziecko, dobro wspólne, znajomość i poszanowanie granic własnych i drugiej osoby,
- posiada kompetencje do rozwijania wrażliwej i pełnej szacunku interakcji z dzieckiem,
- jest uważny na sygnały dziecka, stara się rozumieć jego potrzeby,
- nawiązuje fizyczny kontakt z dzieckiem, gdy ono tego potrzebuje: przytula,
- akceptuje i traktuje poważnie wszystkie emocje dziecka, odzwierciedla je, pomaga je wyrazić, dba o ukojenie dziecka,
- jest uważny na frustrację dziecka, reaguje odpowiednio do sytuacji: pociesza, wyjaśnia, rozmawia, zachęca do zmiany działania, daje dziecku czas na ochłonięcie,
- cechuje się cierpliwością i spokojem. Wycisza własne emocje, by skupić się na wspieraniu dziecka,
- dba o to, by pomóc dziecku nazywać i rozumieć dziecięce doświadczenia: np. uprzedzają je, co się będzie działo, opisują to, czego dziecko aktualnie doświadcza,
- jest uważny na to, co dziecko interesuje, podejmuje i rozwija z nim te tematy.

Standard 5.2 Samoocena personelu w zakresie zadań dotyczących interakcji z dziećmi, dokumentowanie wniosków

Każda opiekunka minimum raz w roku dokonuje analizy swoich działań w zakresie interakcji z dziećmi zwracając szczególnie uwagę na sytuacje, w których te działania są trudne.

W/w zadanie stanowi element rocznego planu doskonalenia zawodowego opiekunek.

Dzięki temu powstaje możliwość autoewaluacji i planowania organizacji pracy placówki w sposób optymalny do potrzeb dzieci.

ARKUSZ SAMOOCENY PERSONELU W ZAKRESIE NAWIĄZYWANIA RELACJI Z DZIEĆMI, REAGOWANIA NA ZACHOWANIA DZIECI I KOMUNIKOWANIA DZIECIOM O AKTYWNOŚCIACH

Działanie	TAK	NIE	Uwagi (w jakich sytuacjach mam trudność)
RELACJE Z DZIEĆMI			
Do dzieci odnoszę się sposób ciepły, często uśmiechając się i okazując zadowolenie z bycia z nimi;			
Okazuję zainteresowanie tym, co dzieci mówią i robią;			
Używam niewerbalnych komunikatów w interakcji z dzieckiem (np. kiwając głową, podnosząc brwi w zdziwieniu, uśmiechając się);			
Mówię do dzieci po imieniu;			
Szukam kontaktu wzrokowego (nie zmuszając do wzajemności) podczas rozmowy z dzieckiem;			
W trakcie rozmowy z dziećmi staram się być na ich wysokości, kucając lub siadając obok;			
REAGOWANIE NA ZACHOWANIA DZIECI			
Uważnie obserwuję to, co robią dzieci, nazywając to co widzę;			
Dopasowuję swoje zachowanie – ton głosu, wyraz twarzy, poziom entuzjazmu – do tego, co wyrażają dzieci;			
Jestem gotowa do pomocy, jeśli dzieci tego potrzebują;			
Stwarzam warunki do samodzielnego podejmowania decyzji przez dzieci;			
Pozwalam dzieciom na popełnianie błędów i zachęcam do samodzielnego ich naprawiania/ rozwiązywania, jeżeli są na to gotowe;			
Akceptuję wyrażanie emocji przez dzieci;			
Jestem uważna na trudne momenty dzieci (zmęczenie, przestymulowanie) i wspieram je, aranżując zmiany w otoczeniu, dostosowując ton głosu i styl interakcji do sytuacji;			
Respektuję chęć dziecka do przerywania interakcji i czekam, aż wyrazi ono chęć wznowienia kontaktu;			
Rozpoznaję i nazywam reakcje emocjonalne dzieci oraz własne;			
KOMUNIKOWANIE DZIECIOM O AKTYWNOŚCIACH			
Przypominam dzieciom werbalnie lub niewerbalnie (gestem lub używając znaków graficznych) o następnym punkcie planu dnia;			
Uprzedzam dziecko o działaniu, które będzie podejmowane z jego udziałem i czekam na jego odpowiedź (werbalną lub niewerbalną), żeby mieć pewność, że dziecko rozumie sytuację;			

STANDARD 6

Wspieranie u dzieci poczucia przynależności i uważności na inne osoby

Standard 6.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, sprzyjające rozwojowi u dzieci poczucia przynależności do grupy oraz zainteresowania innymi, przez organizowanie otoczenia tak, aby dzieci miały możliwość nawiązywania kontaktów z innymi osobami

Wskazówki metodyczne sprzyjające rozwojowi kompetencji społecznych u dzieci dotyczą organizacji przestrzeni, zachowań personelu i stylu komunikacji.

Personel aranżuje bawialnie tak, żeby dzieci mogły widzieć, co robią inni, m.in. poprzez:

- podział sali na kilka stref wyposażonych w zróżnicowane zabawki i materiały, w których dzieci mogą podejmować różnorodne działania dostosowane do ich wieku i potrzeb rozwojowych;

- bawialnia zorganizowana jest w sposób umożliwiający jej przekształcanie w zależności na aktualne zainteresowania dzieci

Personel w relacjach z dziećmi stwarza sytuacje, w których mają one możliwość budowania poczucia przynależności do grupy, m.in. poprzez:

- rytuały codziennego przywitania i pożegnania;

- wspólnie realizowany harmonogram dnia, z powtarzającymi się zabawami integrującymi dzieci;

- aranżowanie wspólnych zabaw grupowych;

- włączenie dzieci w dekorowanie sali;

- stwarzanie możliwości naśladowania innych dzieci i zabaw równoległych;

- modelowanie społecznych interakcji podczas zabaw z dziećmi, w których uczestniczy;

- zwracanie uwagi na sygnały zainteresowania dziecka innymi dziećmi i wspieranie nawiązywania relacji między dziećmi;

- wykorzystywanie wiedzy o zainteresowaniach i temperamencie dzieci do angażowania ich we wspólne zabawy.

Relacje społeczne personelu Żłobka z dzieckiem:

- **wzajemność,**
- **umiejętnością dzielenia wartościami i uczuciami, pozytywnymi relacjami opartymi na budowanym zaufaniu, uważnej relacji z dzieckiem, poznawaniu wychowanka, by go zrozumieć**

1) Żłobek tworzy warunki do:

- relacji międzyludzkich opartych na wzajemnej umiejętności dzielenia się wartościami i uczuciami,
- uważnej relacji z dzieckiem, poznawaniu wychowanka, by go zrozumieć.

2) Personel Żłobka:

- posiada kompetencje niezbędne w rozwijaniu zdrowych, ciepłych i satysfakcjonujących wzajemnych relacji społecznych,
- cechuje pozytywny i otwarty kontakt z dzieckiem,
- nawiązuje z dzieckiem pozytywne relacje oparte na budowanym zaufaniu, uważnej relacji z dzieckiem,
- dba o naturalny rytm funkcjonowania dziecka, np. nie ponagla, żeby dziecko szybko jadło,
- cechuje poczucie humoru i optymizm, nie zawstydzia dziecka, nie rani poprzez komentarze słowne czy reakcje pozawerbalne,
- nie stosuje kar, wdraża dziecko stopniowo do ponoszenia konsekwencji swoich działań, próbując znaleźć przyczyny trudnych do przyjęcia zachowań dziecka,
- stosuje środki dydaktyczne pogłębiające bliskość takie jak np. zabawy paluszkowe, wyliczanki, rymowanki, piosenki,
- troszczy się, by opiekę nad dzieckiem w przypadku nieobecności stałego opiekuna czasowo przejęła osoba znana dziecku.

Standard 6.2 Aktywności wspierające rozwój autonomii dzieci przez:

a) umożliwienie dzieciom podejmowania decyzji w sprawach ich dotyczących;

b) zwiększanie samodzielności dzieci

Wspieranie rozwoju autonomii dzieci personel Żłobka realizuje za pomocą:

- aranżowania przestrzeni do zabaw samodzielnych;
- wyznaczania dzieciom różnych ról (np. wyznaczanie w najstarszej grupie dyżurnego pomagającego przy zbieraniu kubków);
- zostawiania dziecku czasu na samodzielne wykonanie jakiejś czynności, np. przy ubieraniu się, sprzątanii, łączeniu puzzli lub aranżacji kącika zabawy;
- stwarzania możliwości dzieciom pomagania innym dzieciom;
- wspierania samodzielnego rozwiązywania konfliktów między sobą;
- udzielania dzieciom wsparcia w rozwiązywaniu konfliktów, jeśli same nie potrafią znaleźć rozwiązania problemu;
- dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się dzielić zabawkami i szanowania ich wyborów;
- dawania dzieciom prawa do decydowania, czy chcą się bawić z innymi dziećmi i szanowania ich wyborów.

Żłobek tworzy warunki do podejmowania przez dziecko różnorodnych aktywności, dzięki którym dziecko może poznawać własne możliwości, może budować własną autonomię.

Personel Żłobka:

- umożliwi dziecku aktywne uczestnictwo w zaplanowanych i zorganizowanych sytuacjach edukacyjnych, poprzez wchodzenie w interakcje z opiekunem i innymi dziećmi, zgłaszanie własnych pomysłów, podpowiadanie rozwiązań,
- uwzględni w projektowanych działaniach zdiagnozowane potrzeby i możliwości dziecka,
- w proponowanych zabawach umożliwi dziecku wybór strategii działania,
- zachęca do podejmowania prób samodzielnego działania.

Opiekunki poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój indywidualności dzieci:

- korzystają z zabaw i przedmiotów, które wzmacniają rozwój tożsamości dziecka, np. zdjęcia dziecka i rodziny, ulubione zabawki, lustra;

- proponują dzieciom zabawy, w czasie których uczą się w czym są podobne, a czym różnią się od innych dzieci w grupie;
- uwzględniają decyzje dziecka w co, z kim, czym i jak długo chce się bawić;
- stwarzają dziecku warunki do odzwierciedlania, przeżywania i powtarzania swoich codziennych przeżyć w zabawie;
- pomagają rozpoznawać i nazywać emocje i uczucia przeżywane przez dziecko w trakcie zabaw.

Standard 6.3 Zadania personelu wspierające współpracę i komunikację dzieci w grupie

Zadania personelu w zakresie rozwijania u dzieci kompetencji społecznych obejmują:

- dawanie dzieciom wskazówek, jak ze sobą współpracować (np.: Najpierw on, potem ty);
- dawanie dzieciom możliwości decydowania, z kim chcą się bawić, samemu pozostając w pobliżu;
- dawanie wskazówek, jak dziecko może się zachować w konkretnej sytuacji, a nie czego ma nie robić (koncentracja na komunikatach korygujących pozytywne);
- wprowadzanie zasad funkcjonowania dzieci w grupie i wyjaśnianie dzieciom ich znaczenia.

Opiekunki poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój kompetencji społecznych i rozwój emocjonalny dzieci, budują pewność siebie u dzieci, rozwijają umiejętności komunikacji społecznej, wchodzenia w interakcję z innymi osobami, nawiązywania prawidłowych relacji społecznych i nabywania szacunku dla innych osób.

Opiekunki wspierają i organizują zabawy w parach, małych grupach oraz całej grupie:

- zachęcają dzieci do wspólnych zabaw, respektując równocześnie, jeśli dziecko chce się bawić samo;
- wprowadzają stałe zabawy (rytuały), które sprzyjają bezpieczeństwu i integracji w grupie, np. powitanie w kręgu;
- stopniowo uczą dzieci zasad funkcjonowania w grupie, zaczynając od zasad związanych z bezpieczeństwem;
- dbają o to, żeby zasady były dla dzieci zrozumiałe, a ich liczba adekwatna do etapu rozwoju dziecka;
- pomagają dzieciom radzić sobie z konfliktami pojawiającymi się w trakcie zabaw;

- nie stosują kar i nagród w relacjach z dziećmi;
- zapewniają dzieciom dostateczną liczbę zabawek, tak aby sprzyjało to dzieleniu się, a nie budziło konfliktów.

Opiekunki poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój mowy dzieci i ich komunikację z otoczeniem:

- kładą nacisk na zrozumienie sygnałów i komunikację pozawerbalną z najmłodszymi dziećmi np. pomagają im wyrazić myśli gestami, mimiką i słowami;
- w trakcie zabaw rozmawiają z dziećmi, odpowiadają na ich pytania i wątpliwości, zadają pytania i czekają na odpowiedź;
- znają różnorodne piosenki, rymowanki, wierszyki, zabawy dźwiękonaśladowcze, z których korzystają adekwatnie do sytuacji (pory roku, rytmu dnia, preferencji i nastroju dzieci);
- zachęcają do słuchania, odróżniania, powtarzania różnych dźwięków, rytmu, melodii;
- Opiekunki czytają i opowiadają dzieciom, umożliwiają im dostęp do książek i ilustracji, zapewniając wczesne doświadczenia czytelnicze.

Standard 6.4 Celebrowanie świąt i innych ważnych wydarzeń

Celebrowanie zwyczajów i świąt oraz ważnych dla dzieci dni buduje ich samoświadomość jako ważnej jednostki w społeczności. Celebrowanie dotyczy spraw bliskich najmłodszym dzieciom, takich jak:

- urodziny – świętowanie w grupie dzieci urodzin (taki sam dla każdego dziecka);
- Dzień Dziecka, Dzień Babci i Dziadka, Dzień Matki, Ojca
- Wigilia Bożego Narodzenia, Wielkanoc

Celebrowanie świąt o znaczeniu kulturowym czy religijnym - dziecko ma prawo odmówić, zrezygnować ze świętowania lub z fragmentu rytuału (np. przytulenia przez inne dzieci) i ta odmowa jest zaakceptowana.

STANDARD 7

Zapewnienie dzieciom warunków do poznawania i doświadczania otaczającego świata

Standard 7.1 Wskazówki metodyczne dla personelu sprzyjające poznawaniu i doświadczaniu otaczającego świata przez dzieci

Personel opiekuńczy:

- zapewnia dzieciom możliwości działania zarówno indywidualnie, jak i w małych grupkach czy w całej grupie;
- umożliwia dzieciom zabawy w różnorodnych kącikach tematycznych uzupełnianych regularnie o nowe materiały, zabawki, przedmioty;
- modyfikuje tematykę kącików zgodnie ze zmieniającymi się zainteresowaniami dzieci i ich aktualnymi potrzebami;
- zapewnia, że dziecko decyduje, czym, w jaki sposób i jak długo będzie się bawić;
- stwarza możliwości dzieciom, żeby mogły brać udział w zajęciach zorganizowanych, ale nie naleganie na ich udział;
- organizuje zabawy bazujące na bezpośrednim doświadczaniu i zabawie dzieci (np. poprzez udostępnianie im przedmiotów codziennego użytku, którymi mogą manipulować);
- dostosowuje czas trwania zabaw do możliwości dzieci (zabawy trwają tak długo, jak długo dzieci są nimi zainteresowane);
- dostosowuje tematykę organizowanych zabaw do aktualnych zainteresowań dzieci;
- inspiruje dzieci do poszerzania swojej wiedzy i umiejętności;
- stwarza dzieciom możliwości mierzenia się z trudnościami/nowościami w relacjach z przedmiotami/ innymi dziećmi;
- stwarza dzieciom warunki i dawanie im czasu na eksperymentowanie oraz uczenie się na błędach;
- zapewnia dzieciom dostęp do materiałów wzbudzających ich ciekawość świata, do przedmiotów codziennego użytku oraz materiałów naturalnych;
- zapewnia dzieciom możliwości eksplorowania najbliższego otoczenia placówki;
- zapewnia dzieciom warunki do obserwowania zmian zachodzących w przyrodzie.

Opiekunki poprzez zabawy i zajęcia wspierają rozwój poznawczy dzieci:

- wspierają dziecięcą ciekawość i motywację do uczenia się, np. zachęcają do działania, nakierowują uwagę dzieci, dają wskazówki i zapraszają do nowych doświadczeń;
- oferują dzieciom doświadczenia związane z obserwacją zjawisk przyrody, takich jak: deszcz, wiatr, śnieg, światło, zmieniająca się roślinność;
- oferują dzieciom korzystanie z książek i ilustracji, które sprzyjają zrozumieniu zjawisk i wydarzeń z ich najbliższego otoczenia i dnia codziennego.

1) Zabawy twórcze – rozwijają wrażliwość estetyczną, pobudzają potrzebę twórczości plastycznej, kształtują i rozwijają zdolności plastyczne, rozbudzają wyobraźnię i zaangażowanie emocjonalne poprzez rysowanie, malowanie, formowanie z plasteliny, wydzieranie, wycinanie, budowanie i konstruowanie.

2) Zabawy tematyczne – odtwarzające rzeczywistość otaczającego świata a w szczególności działania ludzi dorosłych, ich życie i warunki społeczne. Odtwarzanie dokonuje się za pomocą działań dziecka, w których ono naśladuje czynności

Standard 7.2 Aktywności

- a. myślenie przyczynowo skutkowe;**
- b. umiejętność obserwacji i doświadczanie otaczającego świata;**
- c. używanie określeń dla cech przedmiotów;**
- d. używanie określeń przestrzennych.**

Ad. a/ Aktywności dzieci sprzyjające rozwojowi myślenia przyczynowo-skutkowego:

- wprawianie w ruch przedmiotów;
- manipulacje światłem;
- czynności odwracalne (wyjmowanie i wkładanie, pakowanie, przenoszenie);
- czynności nieodwracalne (darcie, zgniatanie, zabawy lodem);
- budowanie i burzenie;
- rozciąganie.

Ad. b/ Działania personelu kształtujące u dzieci umiejętności obserwacji i doświadczania otaczającego świata, takich jak:

- dawanie dzieciom możliwości wyboru między różnymi produktami do jedzenia podczas posiłku;

- umożliwianie zabawy przedmiotami wydającymi różne dźwięki;
- umożliwianie zabawy w odkrywanie i znajdowanie;
- umożliwianie eksplorowania natury i terenu na zewnątrz budynku.

Ad. c/ Używanie przez personel określeń dla cech przedmiotów, jak np.: komentowanie i opisywanie znalezionych w koszu „skarbów”,

- opisywanie doświadczeń dzieci, tego co widzą, słyszą i czym się bawią,
- określanie i porównywanie przedmiotów w otoczeniu: duży–mały, większy–mniejszy.

Ad. d/ Używanie określeń przestrzennych, poprzez np.: poszukiwanie ukrytych przedmiotów;

- zabawy ruchowe na torze przeszkód;
- układanie puzzli, klocków.

Badania i wielozmysłowe doświadczenia

Dzieci w Żłobku mają dostęp do różnorodnych materiałów i przedmiotów stymulujących: zmysł dotyku, wzroku, węchu, słuchu, stymulujących zmysł równowagi, do przedmiotów służących badaniu i eksperymentowaniu:

- materiały o różnych fakturach, dostęp do wody, piasku;
- pojemniki z fasolą, ryżem, kaszą, woreczki wypełnione różnymi materiałami naturalnymi tj. kamienie, muszelki, kawałki drewna, pnie drewniane, szyszki, korki;
- materiały i przedmioty stymulujące zmysł wzroku, np.: różne kolory materiałów, lustra, mobile, butelki z różną zawartością, latarki, szybki kolorowe;
- materiały i przedmioty stymulujące zmysł węchu, np.: rośliny, zioła, kwiaty, delikatne olejki zapachowe;
- materiały i przedmioty stymulujące zmysł słuchu, takich jak: przedmioty wydające dźwięki, proste instrumenty muzyczne: dzwonki, bębenki, grzechotki, zbiór muzyki klasycznej, kołysanki;
- przedmioty stymulujące zmysł równowagi: np. niskie równoważnie i podesty.

Materiały i przedmioty są dostępne w dużych ilościach, np. duży pojemnik z fasolą, instrument, miska, łyżka dla każdego dziecka.

Opiekunowie umożliwiają dzieciom korzystanie z różnorodnych przedmiotów służących badaniu i eksperymentowaniu typu: lejki, łyżki, miski, łopatki, chochelki, sitka, lupy.

Opiekunowie zapewniają dzieciom możliwość doświadczania i swobodnego manipulowania przedmiotami, które zachęcają do np. dotykania, potrząsania, stukania, dopasowywania, wkładania-wyciągania, układania, przekładania, podnoszenia, odkręcania, chwytania, nawlekania, otwierania i zamykania.

Opiekunowie wykorzystują łazienkę do organizacji różnorodnych zabaw z wodą np. przelewanie, barwienie wody, zabawy pianą.

STANDARD 8

Tworzenie dzieciom środowiska sprzyjającego mówieniu, słuchaniu i porozumiewaniu się

Standard 8.1 Wskazówki metodyczne dla personelu wspierające u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się, z uwzględnieniem:

- 1. mówienia do dzieci;**
- 2. aktywnego słuchania dzieci;**
- 3. wzbogacania słownictwa dzieci**

Personel wspiera u dzieci rozwój gotowości i umiejętności porozumiewania się poprzez:

- dostosowywanie złożoności własnych wypowiedzi do poziomu komunikacji dziecka i nie infantylizowanie swojej komunikacji z dziećmi;
- obserwowanie i odpowiadanie na werbalne i niewerbalne komunikaty płynące od dzieci;
- używanie pytań zarówno otwartych, jak i zamkniętych, na które dzieci mogą dać krótką odpowiedź;
- używanie pytań rozszerzających lub inicjujących rozmowę w sposób budzący zainteresowanie albo działanie dziecka;
- czekanie na odpowiedź dziecka (werbalną lub niewerbalną), zanim przejdzie się do następnych pytań lub komentarzy;
- stosowanie różnorodnych form wypowiedzi (pytania, zdania twierdzące, wykrzyknikowe itd.).

- stosowanie wyjaśnień, aby pomóc dziecku zrozumieć dane zjawisko (rozszerzanie języka i słownictwa dzieci, za pomocą określeń opisujących dane zjawisko), sytuację czy przedmiot i łącząc je ze słowami, które dziecko zna;
- wypowiedzanie się pełnymi, choć krótkimi zdaniami;
- rozwijanie rozmowy, utrzymującej dłużej uwagę dzieci przy danym temacie;
- angażowanie dziecka w słowną interakcję opartą zarówno na wspólnie dzielonym doświadczeniu, jak i osobistych doświadczeniach dziecka;
- wyraźne artykułowanie, modelowanie głosu, żeby wzmocnić zaangażowanie dzieci w rozmowę;
- używanie różnych słów z różnych kategorii (przedmioty, działania, uczucia, funkcje);
- częste stwarzanie dzieciom okazji do wspólnego czytania książek, oglądania ilustracji;
- podczas czytania zachęcanie dzieci do aktywności takich, jak: przewracanie kartek, zadawanie pytań, odpowiadanie na pytania, podążanie za rymami, powtarzanie znanych fragmentów;
- pokazywanie i opisywanie ilustracji w książkach, zachęcanie do rozmowy na temat treści i ilustracji;
- stwarzanie dzieciom okazji do samodzielnego oglądania książek;
- opowiadanie dzieciom różnych historii i bajek;
- objaśnianie znaczenia nowych słów przy wykorzystaniu gestów i mimiki;
- stosowanie uproszczeń (ale nie języka „dziecinnego”) w kontaktach z dziećmi jeszcze nie mówiącymi lub zaczynającymi mówić, używanie krótkich zdań.

Standard 8.2 Aktywności:

1. rozmowy z dziećmi;

2. komunikowanie się dzieci ze sobą oraz personelem;

3. aktywny udział dzieci we wspólnym czytaniu, słuchaniu tekstów, utworów, książek

Personel wspiera rozwój językowy i umiejętności komunikacyjne dzieci poprzez:

- prowadzenie częstych rozmów z dziećmi;
- rozmawianie z pacynkami;
- towarzyszenie dzieciom, kiedy coś ustalają między sobą;
- prowadzenie dialogu z dziećmi na temat tego, co jest aktualnie przedmiotem ich uwagi;

- wspieranie komunikowania się dzieci ze sobą oraz personelem (zabawy w telefon, w przyjęcie, w dom);
- towarzyszenie dzieciom w zabawach i częste komentowanie tego co one robią;
- dopytywanie dzieci o ich potrzeby w czasie codziennych czynności, takich jak toaleta czy jedzenie;
- zachęcanie dzieci do aktywnego udziału we wspólnym czytaniu książek, słuchaniu tekstów, utworów;
- kultywowanie rytuałów w ciągu dnia (czytanie: ulubionej książki, ulubionej rymowanki, zabaw muzyczno-ruchowych, opowiadanie książek z obrazkami, opowiadanie i inscenizowanie bajek, śpiewanie).

STANDARD 9

Kształtowanie otoczenia umożliwiającego rozwój sprawności fizycznej dzieci oraz angażowanie zmysłów

Standard 9.1 Wskazówki metodyczne dla personelu, które wspierają rozwój fizyczny dzieci.

- 1. rozwój sprawności dzieci w zakresie małej motoryki;**
- 2. rozwój percepcji zmysłowej dzieci;**
- 3. rozwój sprawności dzieci w zakresie dużej motoryki**

Personel opiekuńczy:

- organizuje sale zabaw oraz przestrzeń na zewnątrz w taki sposób, żeby dzieci miały okazję do ćwiczenia umiejętności ruchowych;
- umożliwia dzieciom codzienny kontakt z materiałami dotyczącymi zmysłów; czucia, smaku, zapachu, wzroku, słuchu, propriocepcji i równowagi;
- zapewnia dostęp do wody, piasku, ciastoliny, naturalnych materiałów o różnorodnej fakturze i zapachu, materiałów dźwiękowych;
- dba o to, aby natężenie dźwięków lub bodźców wzrokowych nie przytłaczało dzieci;
- zapewnia w ciągu całego dnia różnorodne formy aktywności sensorycznych stosownie do potrzeb dzieci

- wspiera niemowlaki w nauce kontrolowania ruchu ciała i nauce stania, czworakowania i chodzenia;
- stwarza niemowlakom możliwość samodzielnego badania różnorodnych obiektów, także własnych rąk i nóg oraz twarzy;
- stwarza niemowlakom możliwości eksplorowania przestrzeni, przez przenoszenie ich w różne miejsca, w których mają nowe wyzwania w dążeniu do interesujących je przedmiotów;
- bawi się z dziećmi w zabawy ruchowe, podąża za tym co robią dzieci (np. turlanie)
- zachowuje czujność co do bezpieczeństwa dzieci, ale bez powstrzymywania ich przed podejmowaniem nowych zadań ruchowych;
- stwarza dzieciom warunki do podejmowania nowych wyzwań związanych z przemieszczaniem się i uczeniem nowych umiejętności motorycznych w granicach akceptowalnego ryzyka;
- umożliwia dzieciom wielokrotne powtarzanie i ćwiczenia konkretnych umiejętności ruchowych tak długo, jak długo są tym zainteresowane;
- dostarcza dzieciom okazję do ćwiczenia siły i sprawności ruchowej;
- stwarza dzieciom możliwości ćwiczenia sprawności rąk, dłoni i palców, w szczególności przez zostawienie im czasu na zabawę i manipulację;
- umożliwia dzieciom ćwiczenia koordynacji wzrokowo-ruchowej, np. podczas jedzenia, ubierania się i codziennych czynności.

Standard 9.2 Aktywności wspierające rozwój sprawności fizycznej dzieci i angażowanie zmysłów:

- 1. zabawy angażujące zmysły: wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku;**
- 2. zabawy wspierające rozwój motoryki małej;**
- 3. ćwiczenie koordynacji wzrokowo-ruchowej i równowagi;**
- 4. zabawy wspierające czucie głębokie oraz kształtujące schemat własnego ciała;**
- 5. aktywności w zakresie dużej motoryki ze szczególnym uwzględnieniem zabaw na powietrzu**

Ad. 1) Zabawy angażujące zmysły wzroku, słuchu, węchu, dotyku, smaku:

- ścieżki sensoryczne – chodzenie na bosaka po trawie, piasku;
- zabawy wodą, błotem, piaskiem;
- malowanie rękami;